

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПІЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачеве). Мукачеве : Вид-во МДУ, 2025. 517 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);

Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АТРОЩЕНКО Т. О. ПРОБЛЕМА СТВОРЕННЯ РОЗВИВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ Й ПРАКТИЦІ	15
БАРНА Х.В., ОСТРОВКА О.В. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ ДО КОРЕКЦІЙНО-ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ РОБОТИ З ПОДОЛАННЯ РИНОЛАЛІЇ	17
ВОЛОЩУК Б.В. , ЛІБА О. М. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА ВРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ І РОЗУМОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНЯ	19
ГАВРИНЕЦЬ А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ШКІЛЬНІЙ СИСТЕМІ	21
ГИЧКА І.А. ПРО ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН У ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	24
ГОРВАТ М.В., БЛЯК А.М. ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ ТА БАТЬКІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	26
ГОРВАТ М.В. БЛЯШИН М.А. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАУРОЧНОЇ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	28
ГОРВАТ М.В., ТОМИШИНЕЦЬ А.І. ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ПІДТРИМКИ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО ШКІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА	30
ГОРВАТ Я. В., ХУДАН А. Ю., ЛАЛАК Н. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДИТИНИ З ООП В ШКОЛІ: КОМАНДНИЙ ПІДХІД	32
ДОБОШ О.М. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТНИХ НАУК	35
ДОВБАК О.І., ЛІБА О. М. ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	38
ЗАГОРУЙКО Людмила, ПЕТЮР Роман РОЛЬ АЛЬЯНСІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ У РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	40
ЗОЗУЛЯ М.І. ПОЧАТКОВА ОСВІТА В СИСТЕМІ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ ТА ФРАНЦІЇ	41
КИРЛИК В.В. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЄКТУВАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	44
КЛЕЦУН І.Б., ДОБОШ О.М. ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОСВІТНИХ УПРАВЛІНЦІВ	46
КУЛІШ А.В. МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: ТЕЗАУРУС ДО ТЕМИ	49
ЛАЛАК Н. В., НЕСТЕРУК А. А., ЯКИМЕНКО Є. А. МЕТОДИЧНИЙ КЕЙС АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ: РОБОТА З ДІТЬМИ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА	51
ЛІБА О.М., ДОВГАНІЧ А. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	53
ЛУШПІНЬ М.П., ЛІБА О. М. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕХНОЛОГІЇ LEGO ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА	55

РОЗДІЛ 1

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Екологічне мислення учнів відбиває осмислення парадигми «суспільство – людина – природа». Новий стиль мислення виробляється на основі включення системи особистості (людини) до системи соціуму (суспільна система), яка включена до природи (глобальна природна система). Екологічна свідомість школярів характеризується емоційною оцінкою екологічних об'єктів, усвідомленням цінності життя всіх біологічних видів землі. Етап формування екологічної культури ототожнюється з етапом кардинального перегляду технологій та соціальних інститутів для усунення наявного розриву між людськими винаходами та стійкими природними системами [1].

В освітній діяльності важливим є усвідомлення можливостей екологічних компетентностей в соціалізації дитини, реалізації її ролі як конструктивного взаємозв'язку між соціокультурною та природною системами.

Література:

1. Варга Н. А., Товканець Г.В. Екологічне мислення і екологічна свідомість як чинники формування екологічної культури особистості. Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції (24-25 жовтня 2019 року, м. Мукачево). Мукачево : МДУ, 2019. С.77-79.
2. Кабак О. М. Екологічна компетентність здобувача освіти як невід'ємна складова екологічної культури людини сучасності : кваліфікаційна робота Кривий Ріг, 2023. 86 с.
3. Москаленко М.П., Міронець Л.П., Методичні засади формування екологічної компетентності під час навчання біології та екології в старшій школі. Інноваційна педагогіка. Випуск 67. Том 2. 2024. С. 41 – 45.
4. Товканець Г. В. Михайлочко Т. А. Екологічні цінності й екологічні компетентності в культурі екологічної поведінки молодшого школяра: теоретичний аспект. Наука майбутнього: Збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених. 2023. Випуск 2(12). С. 76 – 82.
5. Толочко С. Визначення аксіологічних засад формування екологічної компетентності школярів. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2021. № 25 (2). С. 160–172.

УДК 37-042.4:004LEGO(043.2)

ЛУШПІНЬ М.П.

Здобувач другого (магістерського) рівня
спеціальності 013 Початкова освіта
Мукачівський державний університет

ЛІБА О. М.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕХНОЛОГІЙ LEGO ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА

Сучасне суспільство динамічне, тому вимагає від людини швидкого реагування в непередбачуваних ситуаціях, прийняття нестандартних рішень для

РОЗДІЛ 1

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

вирішення завдань. Тому сучасна людина повинна бути креативною, творчою, вміти діяти в незвичайних умовах. З цією метою школи починають змінювати різні способи взаємодії з дітьми.

LEGO «народився» у Данії 1932 року. За 85 років існування він пройшов шлях від дерев'яної іграшки до програмованих роботів. Сьогодні 8000 людей працюють над створенням конструкторів на 37 підприємствах Lego. Конструктори продаються у 130 країнах світу, причому зі швидкістю приблизно сім коробок на секунду. Ороку LEGO проводить фестивалі для фанатів у всьому світі.

LEGO - одна з інноваційних технологій, яка допомагає створити нове освітнє середовище, підвищує ентузіазм дітей до навчання, сприяє науковій діяльності та формуванню винахідницьких навичок, допомагає впроваджувати концептуальні засади Нової української школи[2].

Цікаві методики навчання із застосуванням LEGO-технологій пропонуються багатьма педагогами: Т. Биковським, Т. Вихренко, Д. Денисюк, Ю. Івановою, С. Кучер, Л. Павлюк, О. Петегірич, Т. Полянською, В. Ткачуком, О. Тополуковою, Н. Чигрин та ін. Автори акцентують увагу на ідеї, що впровадження LEGO на заняттях своїм змістом, формою організації та результативністю сприяє формуванню вміння аналізувати, порівнювати, зіставляти, виділяючи характерні особливості героїв, подій і т. д., що впливає на розвиток уваги, спостережливості, пам'яті, просторових уявлень, уяви.

Така діяльність не просто захоплює, але й приносить величезну користь. Впровадження елементів LEGO-технології на уроках ставить перед вчителем наступні завдання:

- формування в учнів цілісної системи уявлень про навколишній світ;
- формування елементарних знань з основ математики;
- навчання учнів основним прийомам та способам конструювання різних моделей з елементів LEGO-конструктора;
- формування загальних вмінь, а саме реалізовувати завдання відповідно до поставленої мети; доводити розпочату діяльність до кінця, діяти поряд і разом не тільки з дорослим, а з однолітками; здійснювати планування діяльності, аналіз та давати оцінку її результатам;
- розвиток дрібної моторики, формування зорової координації рухів, правильну поставу;
- створення умов для активного розвитку психічних процесів, в тому числі конструктивного мислення; образної, рухової та словесно-логічної пам'яті; репродуктивної та творчої уяви тощо;
- збагачення активного словника молодших школярів та формування навичок зв'язного мовлення, вербальної та невербальної комунікації;
- формування морально-етичних цінностей; виховування таких базових якостей особистості дитини, як самостійність, незалежність, цілеспрямованість, настирливість, творчість тощо[2].

РОЗДІЛ 1

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Спрямованість LEGO-конструювання широка: дозволяє залучити дітей молодшого шкільного віку до науково-технічної творчості, розвиває логічне мислення, увагу, пам'ять, мислення, комунікацію, навички рахунку, уміння проектувати та створювати моделі, розвиває просторову уяву. Виробник розробляє і спеціальні конструктори, спрямовані на вивчення математики в першому та другому класі (LEGO Education MoreToMath «Захоплююча математика»), літератури та української мови – розвиток мови (LEGO Education StoryStarter «Розвиток мови 2»).[3]

LEGO - одна з найвідоміших і найпоширеніших педагогічних систем, що широко використовує тривимірні моделі реального світу та предметно- ігрове середовище навчання та розвитку дитини.

Застосування LEGO технологій обґрунтовується високими освітніми можливостями: багатофункціональністю, технічними та естетичними характеристиками, використанням у різних ігрових та навчальних зонах.

Основні принципи: доступність та наочність, послідовність та систематичність навчання та виховання, облік вікових та індивідуальних особливостей дітей.

Набори LEGO у всьому світі виступають як освітні продукти, що задовольняють найвищі вимоги гігієнічності, естетики, міцності та довговічності. Ресурси наборів дозволяють вивчати об'єкти навколишнього світу з усіх боків, пропонують дитині стати творцем своєї власної моделі чи навіть системи моделей. У силу своєї педагогічної універсальності вони виявляються найкращими наочними посібниками та розвиваючими іграшками. Причому цей конструктор спонукає працювати, однаково, і голову, і руки учня.

Робота з освітніми конструкторами LEGO дозволяє дітям у формі пізнавальної гри дізнатися багато важливих ідей та розвивати необхідні в подальшому житті універсальні навички. При побудові моделі торкатися безліч проблем з різних галузей знання: це соціальне середовище (при виявленні актуальності моделі), архітектурне середовище та навколишній світ (дизайн моделі та впровадження в практику), виявлення корисності та новизни.

Література:

1. Рома О.Ю. Шість цеглинок в освітньому просторі школи : *методичний посібник*. The LEGO Foundation, 2018. 32с.
2. Нова українська школа: основи Стандарту освіти. Львів, 2016. 64 с.
3. Lego wedo книга для вчителя. Данія: LEGO Group, 2009. URL: http://soiro.ru/sites/default/files/lego_wedo_-_kniga_uchitelya.pdf

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>